

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAI KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külvire:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ „
 Egy hónapra . . . 1 „ „
 Egyes szám 4 kr.

lap szerelmi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 barmintva küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felegdi K. Lajos könyvtárárszékében
 és a kiadóhivatásban. (Főter 1828. sz.
 alatt.)

Hirdetési díj:

Nagy hasábról pénteken 5 kr. Nagyból
 terjedelmű a főszerkesztőségnek a ki-
 szerelt, jutányos áron vételnek fel. Helyez-
 díj minden külön bejelentésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónagy ára 50 kr.

Nyitottiról közlemények minden péntek
 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételnek a szerkesztő-
 ben és kiadóhivatásban. Főter 1828. sz.
 alatt.)
 Kéziratok nem adóznak vissza.

Nehéz napok.

(E.) Erősen nagy baj van odaát a
 szomszédban: az osztrákoknál.

Megrendült a parlamentáris kor-
 mányzás alapja. Akkorá rést ütöttek a
 pártválságok a közkormányzati szerve-
 zetes is, hogy Taaffe gróf azt sem tudja,
 mivel dugja be.

Az ifjú csehek mesterkedéseivel
 szemben megkísérelte radikális gyógy-
 módot alkalmazni. Kihirdette Prágában
 és környékén az — ostrom-állapotot. —
 Megrendszabályozta a gyülekezési és saj-
 tószabadságot.

Igen természetes dolog, hogy mint
 minden erőszakos cselekedet, úgy ez is
 megbosszulta magát.

A csehek kemény és elszánt par-
 lamenti harcra indítottak. Hozzájuk sze-
 gődött most az osztrák parlamenti ellen-
 zéki párt is s most együtt döngetik a
 Taaffe-kabinet erősnek vélt, de gyengé-
 nek bizonyult várát.

Taaffe gróf a választási törvény re-
 formjával vélt segíteni a helyzeten.

Úgy áll azonban a dolog, hogy a
 reformjavaslat sorsa egyáltalán nem ke-
 csegtető a kormányra nézve.

Taaffe gróf a végső eszközt is
 igénybe akarja venni: feloszlatja a Reichs-
 rathot. — A korona állítólag már meg is
 adta hozzá a felhatalmazást.

Amint ezekből látszik, az osztrák
 kormány helyzete nem csak nehéz és
 bonyolult, hanem a szó teljes értelmében
 válságos.

Egyelőre csak részleges miniszter-
 válságról beszélnek. Igen valószínű azon-
 ban, hogy általános kormány- és rend-
 szerválság lesz belőle.

Minden jel arra mutat ugyanis, hogy
 a képviselőház feloszlatása és az új vá-
 lasztások megejtése a Taaffe-kormány
 helyzetét nem igen teszi jobbbá s főleg
 nem fog tartós állapotokat teremteni.

A válság ugyanis, mely odaát a
 szomszédban kitört, egyike a legsúlyo-
 sabbaknak: egyidejűleg kormány és par-
 lamenti válsággá fajult.

Tehát nem csak a kormány helyzete
 szorult javításra, hanem a parlamenti
 pártviszonyok is rendezendők.

Ez a kettő pedig együtt a legnehe-
 zebben megoldható.

A közviszonyok tarthatatlansága
 — döntő elhatározásokat tesz szükségé-
 sessé.

A jelenleg Budapesten időző ural-
 kodónak is kijut most a része a kor-
 mányzati gondokból.

Taaffe gróf tegnapelőtt lesietett Bécs-
 ből, magával hozta gróf Kálny külgöy-
 minisztert és Chlumetzky bárót, a biró-
 dalmi tanács elnökét.

Ezek aztán a Felsővel közösen s
 hozzájuk csatlakozva meg Wekerle is
 — beható tanácskozásokat folytattak a
 helyzetről, de hogy mit határoztak, még
 nem tudhatni.

Kétségtelen tény azonban, hogy ott,
 a hol ilyen előkelő és magas állású fer-
 fiaik tanácskoznak egy veszedelmes válság
 felett — ott valaminek mégis történnie
 kellett.

Taaffe gróf már 14 év óta áll az
 uralom élén. E hosszú idő azonban nem
 volt elég neki arra, hogy a pártviszö-
 nyokban egészséges állapotokat teremtsen.

Schol annyira nem fajultak el a par-
 lamenti pártviszonyok, mint épen Ausz-
 triában, ahol az egyes pártfőrédeket
 Taaffe gróf csak úgy tudta olykor-olykor
 összetartani, ha folytonosan konzerczió-
 kat tett a pártoknak s ennek eredmé-
 nye lett az, hogy a kabinet mindig a
 legtarkább elemekből alakult össze, a
 kikkel az összhangzó és egyetértő kor-
 mányzás lehetetlenné vált.

A pártok mindig arra törekedtek,
 hogy engedményeket csikarjanak ki a
 maguk javára s ebből keletkezett oly
 felfordult állapot, a melyből kibonta-
 kozni már csak erőszakos módon vált
 lehetővé.

De mert az ilyen akciórendszerint
 reakciózt szokott szülni: méltán kíván-
 csai lehetünk, hogy a nehéz és bonyo-
 lult helyzetből mikor fog a Taaffe kor-
 mány kiszabadulni.

Fejedelmi ünnepek Drezdában.
 Drezda, okt. 23. Drezdában a szász király ma d. e. 11 órakor fogadta a küldöttségeket, melyeknek sorát a hadsereg küldöttsége nyitotta meg, György herceg vezetése mellett. A királynak egy arany lánczot nyújtottak át Vilmos császár tegnapi este fél hat órákor érkezett meg. Tábori isteni tiszteletet tartottak, mely után a királyi márványteremben gyűttek össze. Itt Vilmos császár lelkes beszédben üdvözölte a királyt. Este díszbéd volt. Az utcaokon katona zenekar játszott. A szász király a Drezdában jelenlevő Albrechtnek a 103 számú szász ezredet adományozta. Hír szerint Vilmos ugyancsak Drezdában átadja Albrechtnek a porosz hadsereg marschall botját.

BELFÖLD.

A király Budapestre. Ő felsége tegnap fogadta Budapest küldöttségét. A főváros küldöttségét Rath Károly főpolgármester vezette a felség elé. A küldöttség ányújtotta a királynak a koronázási 25 éves jubileum alkalmára készített emlékérmét. Ő felsége az ermet örömmel fogadta és nagy elismeréssel nyilatkozott a főváros fejlődéséről.

Az élelői választás. A Beothy Laszló főispánra történi kinevezésével megüresedett élelői kerületben tegnap volt az új választás. Reggel 8 órakor az elnök kihirdette, hogy az egyedüli jelölt Telegdy József, telegdi nagybirtokos, akit ennél fogva egyhangulag megválasztott képviselőnek mondott ki. Az új képviselő a szabadelvűpárt híve.

A felfüggesztett alispán. A belügyminiszter által felfüggesztett Hódy Sándornak, Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye alispánjának fegyelmi ügyében, e hónap 20-ikán tartotta meg az ebből a célból kiküldött ötös bizottság az első tárgyalást. A bizottság beható tanácskozás után azt a határozatot hozta, hogy az alispán ellen felhozott terhelő adatok nem találja olyanoknak, melyeknek alapján a felfüggesztett alispán ellen elmarasztaló ítéletet lehessen hozni. A bizottság határozatát a megye közönsége nagy megnyugvással, sőt örömmel fogadta, mert általános az a vélemény, hogy a tehetséges, köztiszteltetben és szeretetben álló alispánt csak azért felfüggesztették felállításától, mert független érzelmeit és gondolkodásmódját nem tudta alárendelni a kormány mindenható akaratának.

Politikai párbaj. Udvarhelymegye alispánja, Uron János es dr. Gyarmathy Dező megyei földbírtokos közt, mint Székelyudvarhelyről írják, pisztolyparbaj volt. Hajszal bíjja, hogy a párbaj vezetésére nem vált; dr. Gyarmathy golyója ugyanis a feloldalt álló Ugron

alispán hátgerince táján, a kabáton és nadragon áthatolva, súrolta a testet, de szerencsére nem hatolt be. A párbajra a feleknek politikai vitaközlés adott okot. A párbaj után, minthogy a párbaj előződséért okozó vadak alaptalansága kiderült, a felek kezét nyújtották és kibékültek egymással.

A., Gotterhalte a hadseregben.

Mult vasárnap furcsa kis meglepetés érte az Egerben állomásozó gyalogezred legénységét.

Dél előtt tíz órakor lement a kaszárnya udvarára a katonai zenekar egy része s nem sokára bevezényelték Rachenorder kapitány századát. Miután a század sorakozott, a kapitány a következő beszédet intézte a legénységhez:

„Fiúk! Mind n embernek kötelessége hazáját szeretni, minden ember köteles királyt szeretni, mind a kettőt vérvél megvédeni. Nekünk »magyaroknak« ez kétszeresen nagy kötelességünk, mert öseinkről maradt dicső multunk ezt sokkal nagyobb mértékben teszi kötelességünk. Egy dalt kell tanulnotok, mely a királyról és a hazáról szól, ez legyen a ti imádságotok.

Ez után az igaz magyar hazafiságtól áthatott kis szónoki műremek után, felolvasták Ludwig Boxicsévics von Szokolac ezredes napirányát, melyben az volt, hogy azt a bizonyos dalt az ezred minden legényének meg kell tanulni s könyv nélkül tudni.

A bakák kiváncsian nézettek egymásra: Ugyan miféle nota lehet az?

A kapitány nem sokáig hagyta kiváncsi bakáit ebben a kínos bizonytalanságban s egy litografált Néphimnuszot osztatott ki, melynek szövege a következő:

Néphimnusz.

Isten áldja, Isten védje
 A királyt és országát.
 Az ő hatalmas segélye
 Vezessen veszélyen át,
 Védjük a szent koronáját,
 Ha ellenség van nyomán,
 Védjük egész hazát, fajtát,
 Kinek elődje Szent István.

Buzgalommal bátorsággal
 Igazunk csak nekünk lesz,
 Kiálthatjuk bizonyára,
 Hogy a magyar el nem vesz.
 Emlékezzünk mult korunkra,
 Mely dicső nevet szerzett,
 Seregünkre, országunkra,
 Királyunkra a mellett.

En elkepedve voltam, az apólo ebben a pilan-
 latban ezt sugta a fülemből:

Nagy szerencsétlensége napjait idezi fel
 emlékeim. Hej, ez a tekintet.

Meghallotta az örült? Egyszerre lezárta
 szempilláit. Aztán hosszasan, mozdulatlan ma-
 radt, labai megfeszültek, karja lehanyatlott, az
 egész test mintegy rezoluczióban volt, mint azt
 az orvosok mondják. Alttalában aludni látszott.
 Egyidejűleg elhalványodott.

Szemét föl nem nyitva, meg nem hajol-
 va, az ajknak csaknem észrevételten moz-
 dulatával miat alomban mormogott.

— Mehetünk! Emeljék föl a kalapácsot.
 Tegyük meg a három üstet.

Ezzel labával ünneppélyesen hármat dob-
 bantott; majd fölemelte pilláit.
 Mintha nem látott volna több bennün-
 ket. Tekintete fölöttünk surrant át és lement,
 messzebb, igen messze, oly arckifejezéssel,
 mint mikor az ember a tömeget, vagy az ég-
 boltzatot látja.

Kezét mellére kulcsolta, mintha a sze-
 relem és gyöngédség kitörését csak nagynehe-
 zen tudna megakadályozni s ep oly véghet-
 len gyöngédséggel, lassu hangon, alázatosan
 megtörve, alhitatosan szolt:

»Miatyánk . . .
 Átmenet nélkül, a szárnycsapásra emle-
 keztető ugrással, hangja hirtelen a dicsőség fo-
 kára emelkedett, kezét felemelte, mintha a
 dudál pálmáját emelné magasra e szok ki-
 ejtése alatt.

» . . . ki vagy a mennyekben . . .
 A bolond erre csaknem a földig hajolt
 s röpké és litánia hangon folytatta:

» . . . Szenteltessék meg a te neved . . .
 Kis időre fölemelkedett, de ismét meg-
 hajolt. Hirtelen lépett, ajkát összeszorította, mint-
 ha erős dologra készülne. Csakugyan erős dol-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

GÓLYA-DALOK.

I.

Se tavasz, se nyár nincs,
 Térdig járunk hóba,
 Mégis — ármányadta! —
 Ehol itt a gólya
 S szem a házunkon,
 Le se veszi róla.

Merről? honnan? csak jött
 Ravasz-settenkedve,
 Körben, karikában
 Kelep-kelepelve;
 Semmit sem láttam hogy
 Valamit emelne.

Semmit sem sejtettem
 A madár csőrében . . .
 S lám hogy itt van mégis . . .
 S oda benn sir éppen,
 Az édes, az édes
 Anyjának ölben.

II.

Kedves kicsi lányom, csakhogy már megjöttél!
 Beh sok gyötrelmentől, bűdtől megmentettél;
 A mennyit az édes anyáért remegtem,
 Nem fogok tán többet egész életemben.

Azért is hát, hogy ily drágán vettek meg,
 Megtartlak magamnak, édes gyermekemnek;
 Ki nem adok rajtad, sohasem állak férjhez . . .
 Ha csak a jó Isten egyebet nem végez!

Igmány Miklós.

ÁBRÁNDOS ANGYAL . . .

Ábrándos angyal, szöke szép leány,
 Ne hidd, hogy rád sem gondolok talán.
 Hogyha az este a földre leszállott
 S csillaga erre mosolyogva kilobban:
 Nézegetem — s szövi szivem az álmat:
 Mintha szemed mosolyogna le onnan . . .

Ábrándos angyal, szöke szép leány,
 Ne hidd, hogy rád sem gondolok talán.
 Hogyha köröttem az est szele lebén
 Fű-fa virághoz enyelgve simula —
 Szivem az álmatok így szövi szebben:
 Lányka talán te sóhajtozol újra . . .

Ábrándos angyal, szöke szép leány,
 Ne hidd, hogy rád sem gondolok talán.
 Hogyha madár dala reszket a lombon,
 S éneke mámore szinte elalatt:
 Szivem az álmatok így szövi folyton:
 Szöke leányka talán a te ajkad . . .

Ábrándos angyal, szöke szép leány,
 Ne hidd, hogy rád sem gondolok talán.
 S most hogy az éjszaka szárnya borul rám
 Bárha haragszol, e dalba' kizengem:
 Csókjadért oda — oh oda adnám
 Szöke leányka cserébe a — lelkeim! . . .

Kovácsy Kálmán.

A bolond.

— Oh, az ott, szolt az apólo — mulat-
 ságos alak. Bogaras, mint minden bolond, meg-
 látja őnt. Főképp, ha futtában, veletlenül meg-
 botlik benne. En is megjártam vele egy ízben.
 De meg kell mondanom, ennek nem a szegény
 örült volt az oka. Mindent elkövet, a mi te-
 hetségében áll, hogy ne mindig ugyanazt cse-

KASZANYITZKY ENDRE
 előbb Közhalka Iskolák
 Debreczen, főpnter: 1900
 Alatt a legmagasabb választással nemzeti tanács-
 tól: porcellán, hamva,
 bennetűl alpinet, chineztől vörösököt
KONYHAESZKÖZÖK
 NAGY KÁNYI LÁRÁNY

megnyitás.

mester ur házában

czimü kávéházat

megnyitom,

iroda

21. szám.

sztal-terítők

rócok

ZÉGNEL.

...katonai ruházatok és felszerelések, ruhák, katonai ruhák, fehér- és agymentek, szesz, mindennemű szeszos italok és ecet, ...

Teherhordó állatnak, szekerfogatnak, vagy ...

A házias gyakorlásánál csak annyi árut ...

A kihágókról.

Kihágást követ el s 200 forintig terjedhető büntetéssel büntetendő: a ki vándoripart ...

Visszeszes esetében 300 forintig emelhető ...

Ki a vándoriparnak gyakorlását megkezdi ...

A kiszabott pénzbüntetéseket behajthatatlanság ...

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton a Gőnczy ...

Ujdonságok.

Az oroszok Parisban. A büszke Paris lázban ég, Tündér-fényben ragyog, Az ünnepélyek szerteszét Szokatlannal nagyok.

Vendég, s a gazda mind örül És minden szem nevet. Egymást ölelve eltitkik Az orosz s frank nevet.

De bármint csókol az ajak, Bármint ölel a kar: Nem ébred a sok frank vitéz, Két muszka föld takar.

Oh szellő, majd ha sirjukon Enyelgve átsuhansz, Ne sugd fülökbe, oh ne sugd: •Vive Russie, vive la France!*

W. E.

Ujenczok ünnepélyes esküje. A sorozatokon eddig az volt a szokás, hogy az ujenczokot sorba állították, felolvasták ...

A sárga csikó. Komáromi Mariska harmadik vendégfellepteül tegnap este a »Sárga csikó«, Csepregy régi jó népszimnűve ...

A sárga csikó. Komáromi Mariska harmadik vendégfellepteül tegnap este a »Sárga csikó«, Csepregy régi jó népszimnűve ...

ra képesíti, hogy a népszimnűvek dalos pácsirtája legyen. És ez nagy nyereség a magyar szinpadra, hol — az operettek tultengése óta — ritkulnak a valódi népszimnű-énekcsók. Azon sejtelmünk, a minek tegnap kifejezést adtunk, hogy Komáromi Mariskából lesz a jövő Blaha Lujzája, a tegnapi előadás beigazolta. Komáromi Mariskának arca, járték-modora, de még hánja is élenként emlékeztet bennünket Blaha Lujzára. Ezzel nem azt mondjuk, hogy ő Blaha Lujzáunk utánója lenne, mert Komáromi Mariska eredeti, önálló tehetség s hogy egyéniségében sok rokonnas van a Blaha Lujza egyéniségével: az nem hátrányára, hanem előnyére válik. —

Énnek temperamentuma, elvessége, rendkívüli bajjal előadott népdalai nem maradtak hatás nélkül, számtalanszor megtapolták és kihívták. Ha sikerülne őt elszerezdőtteni a népszínházról (a mire azonban nem lehet reményünk) akkor a szinmagzatónak több örömelekedés — Somlóné. — A többi szereplők közül dicséretleg emlíjük ki Hevesit (Bakaj András), Lulrincz Julit (Ágnes) Püspököt (pusztabíró), Tapolczait (Peti), Andorfit (Boitos István), Krémert (Csárdas gazda), Rózsahegyit (Bogar Imre). Csikó (Panni) szép és ügyes tánczárát kell megdicsérnünk. Ferenczivel (Csorba Laci) nem lehetünk melegegdeve. Igaz ugyan, hogy szepen és érzéssel adja elő a népdalokat, de mozdulatai szegletek s játéka sok kivanni jól hagy font. Ugy latszik, hogy nem találja jól magát a lobbogós ingujjban. Szerepét nem érezte át, nem volt igazi népszimnűi hős. Halas szerepe dacára hidegen hagyta a közönséget. Sándor Emil (Csorba Márton), e küllömben igen tehetséges színész, szinten kirtit a népszimnű keretéből. Ő se találja jól magát az egyszerű, darocshabban. Meg valmit a rendezésről. A »Sarga csikó« a Tisza vidéken, valahol a Sárrét sikságján játszik. Hat mar most mit keresett az első felvonásban, a hátter függönyen, az a mennykő nagy hegy, a második felvonásban pedig a helytelen buslakodó várom? Ilyeneket a Sárréten nem lehet látni! Ma a »Mongodin ur felesége« cz. ujdonság adatai. (K. B.)

Jókai diszpolgári oklevele. melyet Davidházy Kálmán helybeli könyvkötő valóságos művészettel állított ki, pár napig közszemlére lesz kitéve Zádor Lajos ur üzletében.

A helybeli állami tisztviselőj tegnap ülést tartottak Esztvós Károly Lajos elnökelete alatt a tisztviselői lakberilletmény szabályozása tárgyában. A jegyzőkönyv vezetésével Dr. Balassa József főreáliskolai tanár bizatott meg. Elnök jelenti, hogy Körössy Sándor, városunk egyik orsz. gyűl. képviselője, levél útján tudatta vele, hogy a három debreczeni képviselő már e tárgyban tiszteletet a miniszternél, ki jó indulatát meg is ígérte, hogy Debreczen magasabb lakber illetményi osztálya emelése érdekében minden lehetőt megfog tenni. A gyűlés végül elhatározta, hogy megkeresi a városi tanácsot, a miniszterhez intézendő kérvényüknek pártolása vegett.

Népesedés. Városunk kül- s belterületén az elmúlt héten született: törvényes fia 18, leány 19; törvénytelen fia 4, leány 5. Az összes élve születettek száma 46. Halvaszületett 3 fiu s 3 leány. Elhaltak összesen 28-an. A szaporodás tehát 18.

Esküvő előtt a tébolydába. Szerkes Sándor féhérgyarmati körjegyző a napokban akarta oltárhoz vezetni Sz. F. m. kir. nyugalmazott honvédszázas leányát. A vőlegény az egybekelés előtt hirtelen rosszul lett, magánkülvil állapotba jutott s az elmezavar biztos jelei mutatkoztak rajta. A Lipótmezőre az országos tébolydába szállították.

A szerelem miatt. Tegnap itél a törvényszék N a g y Gábor h. nánási kondas felett, ki a nyáron, gazdája távollétében, annak lakó házat, miután gazdaszánya nem akart a szerelemet viszonzani — felgyújtotta. Hat évi feyházra, 5 évi hivatalvesztésre s 220 frt kárterítésre ítéltett. Vádított felebb-zett.

Erdőőri szakvizsga volt ma delőtt a megyeházán.

A szines frakk. Többször volt már szó lapunkban arról az újításról, amelyet a brüsszeli színhók akarnak életbe léptetni a férfiruházat terén. A bécsi divaklub csatlakozott ehhez a mozgalomhoz. Ez a klub néhány nap előtt Ulz Károly elnökelete alatt ülést tartott, amelyben az új frakk szabása — a határozat szerint — a régi marad, színe pedig acélszürke vagy sötét zafirké lesz. A klub az új kabátmunkákról szines képeket csináltat és díjtalanul elküldi a monarchia minden nevezetesebb színhájának.

Halálozások. Városunk kül- és belterületén az elmúlt héten október 12-21-ig a következő halálozások történtek: Nagy Róza 3 é. 1/2 hó. ref. agylágyulás; Seres Mária 3 é. ref. roncósold toroklob; Asztalos István 2 é. 5 hó. gör. kath. bélhurut; Bereczky András, 65 é. ref. tüdőlob; Nagy? halvaszületett; Tömör Juliánna 3 é. ref. roncósold toroklob; Kantor Bálintné 36 é. ref. szervizsívjaib; Feuerstein? izr. halvaszületett; Sztas Mária 10 hón. ref. bélhurut; Oszterlamm Ernő 71 é. ág. ev. aggkór; Kakas Mihály 80 é. ref. aggkór. Sárközy Gedeon 33 é. ref. hashártyalob. Pap Istváné 47 é. ref. szervi sívjaib; Borynász? r. kath. halvasz. Özv. Bakó Istvánné 74 é. ref. aggkór. Nagy Sándor 78 é. ref. aggkór. Mikolai? halvasz. Balogh? halvasz. Özv. Faragó Ferenczné 83 é. ref. aggkór. Puskás Gábor 1 hó. ref. valesz.

gyeng. Nagy? halvasz. Szikvási József 2 hó. ref. valesz. gyeng. Özv. Horváth Károlyné 72 é. ref. végelgyenülés. Grünvald Aladar 20 é. izr. tüdővesz. Boros Jenő fia Sándor 15 hó. ref. bélhurut. Repetin Mihályné 63 é. ref. veselob. Szabó Peter 6 é. ref. agyhártyalob.

Színházi hírek. Tiszai igazgató a múlt héten a fővárosban járt s megszerezte Wildenbruch Ernő nagy szenatort kellett szimnűvét, mely a népszínházban »B u b o s p a c s i r t a« czimmel került szimre s azóta mindig zsufolt házak előtt adják. A mi színházunk lesz az első, mely a népszínház után az érdekes ujdonságot bemutatja. A színház igazgatósága nov. 30-án — mint V ö r ö s m a r t h y születése évfordulójának előestéjén, a költő »C s o n g o r é s T ü n d e« czimű szimnűvét fényes kiállítással adta elő. A szimnűvet drámai személyzete jelenleg »F e r n a n d o«-ot, Sardou nagy hatású társadalmi szimnűvét tanulja nagy ambícióval. E darabot már tízeve nem adták Debreczenben, holtott hatás tekintetében kevés darab versenyez vele. Dusenak, a híres olasz tragikának, éppen »Fernande« a legkedvesebb darabja s az ő szerepét nálunk A r d a i Ida, az a kiváló drámai hős nő fogja játszani, ki már hosszabb idő óta buzgó tanulmányozza szerepét. A szerepkiosztásra nagy gondot fordított a rendezőség s esütörtökön bizonyára szép drámai esténk lesz. Szimnűrszólunk különben (és ezt örömmel konstataljuk) a drámában legerősebb a mi a szinmagzató ambíciójára mutat. A mai előadás iránt (vigjáték ujdonság) — a jegyek kelendőségéből következtetve — igen nagy az érdeklődés. — A közönség nem is fog csalódní, hiszen a francia irok nagy mesterek egy a dráma, — mint a vigjáték, irás terén.

Hogyan mennek férjhez a török leányok? A török leányokat nem vizsgál sem a bálókba, se színházba, vagy hangversenybe mutogatni s mégis férjhez mennek. Ha egy török családban eladó leány van (ezt a kort mintegy 14 éves korukban erik el), a ki elég takaros, ennek a híre gyorsan elterjed a városrészben. A háztitnéző asszonyok meglátják a leányt, s más házban elmondják róla megjegyzéseiket. Ha egy anyának már most házassulandó fia van, leírja ez előtt az eladó leányt. Ha a leírás a fiúnak megtetszik, s a családi viszonyok is inyére vannak, elküldi anyját a leányos házba. A mama ott nem sejteti, mi járban van, hanem mindenféle közömbös dologról cseveg. Emenekor azután kereken megkérdi a lánytól, akar-e ehhez vagy ahhoz férjhez menni? Ha a leány igennel felel, az anya Allah és a nagy prófeta nevében megkéri a leányt fia számára és zálogul kisebb-nagyobbecsű ékszeret ad át. — Ezután pár nappal a vőlegény két tanút küld araja szüleire, hogy megkössék szöbelleg a házassági szerződést. Egy esütörtökön jön a vőlegény háztitnézőbe; ez az aktus fejezibe a házasság megkötését. Nagy czereoniák közt vezeti be az apa lefátyolozott lányát a háremterembe, hol a vőlegény újra megkéri a leányt. Az igenlő feleleteire a körülmények szerint megajándékozza s kezét csókol neki. — Azután a jelenlevők közzé penzt szórva eltavozik. Az ara most közszemlére van kitéve egész nap; ballania kell a nézők dicséret vagy gancsóló megjegyzéseit. A férj este visszatér, s csak most fedi fel feleségéről a fátolt és házába vezeti élete párját. Természetes, hogy a kérő gyakran családok, mert a házasság előtt nem látja választóját, de ilyenkor is ritkán indít válópört, mert ezt a Kádi nagyon megnehezíti. Hogy ezt kikerülje, a gondos mama már evekkel előbb kiserjel egy leányt saját rabszolgái közül, s ezt a szerint nevelteti.

Mühle Vilmos — József főherczeg udvari szállítója. A Délm. közl.-ből azon hird vesszük hogy a világhírű Mühle — fele kertészeti és magtermelési telep derék főnökét Ő Cs. és Kir. Fensége József Főherczeg é hó 1 hó 18-án legmagasabb elhatározásával udvari szállítójának kinevezte. Neunreg hasonló kitüntetésben részesült Mühle, a mennyiben a bolgár fejedelem őt ugyancsak udvari szállítójának nevezte ki.

Irodalom és művészet.

Néhai Szigligeti Ede, halhatatlan érdemü dramáirónk összes műveinek előadási engedélye és ezzel kapcsolatban a jogdíjak megállapításának és elszámolásának joga korlátlan hatáskörrel szerkesztősegenre bízatlan, az erdek lteknék ezennel tisztelettel tudomasára hozom, miszerint a szinmagzatók (a b. pesti nemzeti, var- és n. pesti színház kivétel) által előadandó darabok jogdíjának évi bérletben vagy darabonként való megállapítása iránti megkeresések f. hó veg. g. B. pest Arénaut 34/d, f. évi november 1-től kezdődőleg pedig B. pest Kerepesi-ut 81. szám hozzam czimzendők. Jog-sértés elkerülése szempontjából köztudomásra hozom ezennel, hogy fenti jog érvényessége f. évi október hó 15-ével kezdődik, mely naptól kezdve ugy az előadók engedélyezése, valamint a szerzői díjak felvétele iránt intézkedtem. B. pest, 1893 X. 12. Dr. Váli Béla, a zene és Szinvesztési lapok szerkesztője.

Vasárnapi Ujság: október 22-iki száma 13 koppel, a következő tartalommal jelen meg: »Gróf Andrássy Gyula szobor.« Dr. Kovács Dénesötöl. (Zala György, Strobl Róna, Klein Miksa, Kiss György, Szenci Antal pályaműveinek rajzaival). — Költemények:

Mkszath Kálmánhoz. Szabó Endrötöl; »Atballagok.« Sió Ferencötöl. — »A jászberényi vásáron.« Elettkep. »Bismark és Magyarország.« Bombarnac Kleudius. Egy hírlaptudósító könyve Verne Gyula új regénye, fordította Huszár Imre. (Eredeti párisi illusztrációkkal). — »MacMahon tabornagy.« (Arcképpel). — »Ferenc Ferdinánd, főherczeg földkörüli útja.« Irta a »Vasárnapi Ujság« részére egy tengerész-tiszt »Erzsebete« hajó fedelzetén. (Kepekkel: 1. Csolnaközö kanakok Uj-Kaledoniában. 2. Uj-Kaledoniai benszülöttek). Gounod. (Arcképpel). »Bölenyokoponya halmaza Kanadában.« (Kepekkel). Irodalom és művészet; Közintezetek és egyletek; Sakkjáték; Keptalan; Egyveleg stb. rendes rovatok.

Vendégriasztó.

Ajálva a családapáknak. — Közönséges dolog nálunk a barátság. — (hang és étvágy tekintetében egyaránt az) barátok, kik dohánnyüsttel hűsögesen tele-szűjják szobádat, feleséged nagy dühere az ujdont ut szőnyegeket teledobálják harez képtelenül vált szivarcsukákkal, hoznak magukkal 3-4 apró esemetet, kiknek egyike a kaputodba ragad, másik a bajszodat rángatja jobb s batfelé, a harmadik viszont a »baesi« zsebeibe kisuperált kavics-darabokat hajrját!

A siket tabornok é mellett egye a waterlói vesztéséről sopánkodik, faldalmában olyan szivresztesően falsch hangokba törve ki, hogy a »Cáró« a misnek hosszú uszalját rángatva polkazit a levegőben, mi hasonló példára ingerli a mama nagyratoló Gruszját, ki nem kékik a Mari szobaleány kötőjét le-tépi. — Hogyha még erre felriadva a tabornok bal könyökével leíti a lámpát, melyet nevednapodra vett kedves feleséged s ha az é felelt megr-műlve, migraine-t kap s a rozszant állapotú pamlagra zuhan — akkor kész a mulatság. — De azért te, a mint a pletykas Mari némit kikisérve, vagy a tabornokkal mérészen kezét fogva, őt az ajtón kívül megszokolod, udvariasan elmondod keservesen megsznylt kepel é mindég változatlan práhsít: — Legyen máskor is szerencsém! — S ott azután, ha már elmentek, kényelmesen kidühönghted magad é semmire-kel-lökön. — Lajos komám mindég hűsögesen elmondta nekem ezeket, mennyire megunta már ez örök tolaokodókat, — mennyire bosszantja ez őket. — A következő héten újra találkoztunk. — Ugyancsak bántultam, mikor vidám mosolyal mondá: — Megvan! — Micsoda, talán a böiceség köve, vagy a kormányozható legújó? — Nem! — Vagy egy ártezi forrásra akadtál Debreczenben? — Tévedsz! — Vagy Tiszainak irt Somlóné, hogy nem haragszik Debreczenre s visszatjön? — Nem, hanem emcsenek már vendégeim, leráztam a nyakamról. — Hogyan? — Képzeld Nem használt semmitem. — Egy nap nagy dolgra szántam magam: vettem egy vegytani művet. — A mint eljöttek rendes vendégeim, megszólaltam: — Uraim s hölgyeim! Bizalmasan értesitem, hogy a vegykisérleti alomásra ki fog-nak nevezni. Hogy é fenyes állast méltóan betöltthessem, tanulnom kel vegytani műveket betról-hétre, perczöl-perczre, azért itt hangosan vagyok kénytelen azt olvasgatni. — S kezdök: — Hidrogen — nitrogén — oxigén, hydroxid, superfluorid, mangán, hypernatrium, oxid, hydrogen, carbonium oxigén kettő ... — Mi az? Mari néni böcsánatot kér s távozik. — Én hangosabban orditom: — Superfluodium, natrium, clór, jód, bróm ... — A siket tabornok — a mint mondá — Köszvényét ér-zve támadni lábán, távozik ... — Aurum, argentum, mangán, bróm, carbonium, sulfur ... — Eltavozott a felszémű Niki is! — Egyedül voltam a feleségemmel: — Boldogan megcsókoltam, mondva: — Eljén a vegytan, a vendégriasztó! — Kronika író.

Különfélék.

Mikor leszünk öregek. A londoni »Standard« hasábjain egy idő óta a leglelkesebb eszmecsere folyik annak kinyomozása iránt, hogy az öregség mikor kezdődik. Egyik azt állítja, hogy az angol törvény értelmében az öregség az ötvenedik év ől kezdődik. Egy másik Justinian törvényére utal, mely szerint az ifúság a tizenötödik évtől az 50 évig, a férfikor a hetvenedikig, és az aggkór a hetvenedikkel veszi kezdetét. — Egy ötvenéveses athléta erősítgeti, hogy ő öt font sterling gyözelmi díjért a legtöbb fiatal emberrel felveszi a küzdelmet a birkozás, — uszás és versenyfutásban. — Meg a legutóbbi nyáron is résztvett Norvégiában egy nehéz

verseny-futásban s a negyediknek érkezett a célhoz. — Babylon győzöje. E hónapban lesz a nyolczvanadik évfordulója, annak, hogy a napoleoni Westfalia királyságot Czerniesev Ivanovi s Sandor orosz nagyherczeg meghódította. Ez é semény évfordulója alkalmából felemlítjük a következő anekdotát: Sándor nagyherczeg felesége, ki ép oly fenhéjázó, — mint keves műveltségű nő volt, egy izben esélyt adott. Mint rendesen, ugy ezuttal is szöbba jött a nem rég befejezett hadjárat, s a herczegné büszkelkedve beszelt ferje hősiességéről. Majd az épen jelenlevő H. kapitány adu-tjánas felé fordult s hozza a következő szavakat intözte — természetesen francziául: — »Mondja csak meg nekem, kapitány ur — mi a neve annak a városnak, melyet Sándor bevett? — hirtelen nem jut eszembe.« A kapitány a nélkül, hogy egy pillanatz is gondolkoznék, felelte: »Babylon fenség, Babylon!« Általános esodakozás és — nyolcz napi fog-ság a szemtelennek, ez volt a befejezés.

A legszentebb czél érdekében. — Az »Erdélyrészi Karpát-egyesület« egyik vá-lasztmányi ülésében elhatározta, hogy az ez-redéves kiállítás alkalmára az erdélyrészi idegen hangzasi helyneveket a történelmi adatok alapján megváltoztatja. E végett körirratban megkereste az összes erdélyrészi varmegyeket, hogy ilyen értelemben varmegyei területen mozgalmat indítsanak. A terv az, hogy a mult-ban magyar nével bírt, de az idők folyamán eloladosott névi községek, hegyek, folyamok, dülök stb. ismét felvegyék eredeti magyar ne-vöket. Az Árpád-és Anjón korabeli okmányo-akat é végett akkutatja az egyesület és a helyszinén a nephagyomány útján is igyek-szik a megfelelő helyes magyar elnevezés nyo-mára jönni. A jogosbítes iranvelveire néve veleményt kér a két legilletékesebb fórumtól: a »Magyar történelmi tarsulat« és a »Magyar földrajzi tarsulat«-tól.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Szerdán október hó 25 én, itt másodsor: Mongodin ur felesége.

Francia vizjáték, 3 felvonásban.

Szerkesztői üzenet.

I M urnak, P-Ladány, Öreg Ilona nem álnév. Öreg Ilona kisasszony Dr. Öreg János Károly tanár szellemes leánya, ki őt — Ilonának aláírásával — már több hangulat-éjes kötetemnek közöltünk s tehetséghez nagy reményeket fűzünk.

Színházi járó-utak, helyben. Két évig amitt hangzott örökös panasz, hogy a helyi lapok — a volt szinmagzatóval való konfliktus miatt — nem közltek színházi kritikát, vagy pedig nagyon röviden foglalkoztak a színházzal, — most pedig ön a színházi rovatot sokajla. Ejj! Ejj! Olyan formán vagyunk mi e tekintetben a közönséggel, mint a mesében az egykori molnár, a molnár fia és a teherhordó szamar. Ismeret a mesét? Ha nem ismered, kérdezz meg a kis cseszöl, az bizonyára tudni fogja!

Közgazdaság.

A serteskereskedelmi csarnok jelentése. október 21.

a) Hírott sertes árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg ucher (paronkint — 400 klgon felül súlyban) — 2. Öreg közép (paronkint 300—400 klg. súlyban) — 3. Fialat ucher (paronkint 320 klgon felül súlyban) 42—43 — 4. Fialat közép (paronkint 251—320 klg. súlyban) 43—44 — 5. Fialat könnyű (paronkint 251 klgig terjedő súlyban) 45—46 — 6. Magyar szedett: 6. Nehéz (paronkint 280 klgon felül súlyban) 44—45 — 7. Közép (paronkint 220—280 klg. súlyban) 45—46 — 8. Könnyű (paronkint 220 klgig terjedő súlyban) 45—46 — 9. Szerbiai: 9. Nehéz (paronkint 260 klgon felül súlyban) 42—43 — 10. Közép (paronkint 220—280 klg. súlyban) 42—43 — 11. Könnyű (paronkint 220 klgig terjedő súlyban) 40—43. — Sertes létszám: okt. 20-ik napján volt készlet 172,143 darab. A hírott sertes árelirányzata: változatlan. — Hízlatalál való sertes 16—18—, malacz (11—20 hónapos korban fshajtatott) 1350 drb.

NYILT-TÉR. *)

Angol királynő szálloda.

Tudomásomra jutott, hogy fölelem azon rosszakaratú hírt terjesztik, mintha én üzletemnek maradt szándékoznam átadni; indítva érzem magamat — a mennyiben ilyen hírek a n. é. közönség bizalmát iránymában esak-könte-nek — hogy kinyilatkoztassam, hogy ezen hírek alaplatonok és hogy egyátán üzletemmel a legnagyobb odaadással és igyekvettel szem-mélyesen önajtom vezetni. — Havi bérletet ebed és vacsorára készsággal válllok. Szüksé-gesnek tartom megemlíteni, miszerint az ita-lok a kavelházban ugyanazon minőségben és ugyanazon árban lesznek kiszolgálva, mint az étteremben.

Magamat a n. é. közönség hecses part-fogásába ajánlva, maradtam tisztelettel Vilmos Lajos.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelő-séget a szerkesztő.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelő szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1823.)



KARDOS LÁSZLÓNÁL

KOSSUTH-UTCZA.

VALÓDI VÁSZNAK.

Diszes kávéskészletek

ASZTALNEMŰEK (szepességi.)

Complete kelengyék.

Igen nagy raktár: **ágyterítők-ben**

Gyapju és selyem alszoknyák.
(444)



ad 9074
1893.

Árlejtési hirdetemény.

Debreczen szabad. kir. város zárt ajánlat útján 7850 frt erejéig zabot akarván beszerezni, annak szállítására ezennel pályázat hirdettetik.

Zárt ajánlatok 785 frt bántpénz és minta zabbal ellátva 1893 október hó 30-án d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz adandók be.

A szállítás ez évben december 31 ig bevégezendő.

Fizetés 300 méter mázsánként azonnal eszközöltetik.

A bántpénz az utolsó részlet beszállítása után adatik vissza, december 31-ig a szállítás bevégezését nem teljesítő vállalkozónak bántpénze a város részére marad s a beszerzés az ő kárára és veszélyére fogantositatik a város által.

Zab átvétel a város istállójánál lesz.

Mintának megneve felelő és nem tisztázab el nem fogadtatik.

Ajánlatok és szállítások elfogadása felett a városi tanács dönt.

Debreczen, 1893. okt. 17.

A városi tanács.
—2.

(466.)

9292/1893.

Hirdetemény.

A Hortobágy pusztának a Hortobágy folyón túli része 1893 nov. 1-től 1894. január végeig juhok legeltetésére téli legelőül kiadatik.

Olyan juh után, mely a folyó évben a Hortobágy pusztán legelőadóval volt megróva, a téli legelőber darabonként 8 krban, minden más juh után pedig darabonként 15 krban alapítatik meg. A legelőber a városi alapítványi pénztárnál fizetendő le, a honnan nyerendő nyugtára az adószámvevőség hajtó czédulát ad.

Hajtó czédula nélküli hajtandó juhok tulajdonosai, valamint azok is, kik a váltott mennyiségnél többet hajtának legeltetésre, a legeltetési szabályrendelet értelmében büntetettek.

Videkről hajtandó juhok a hortobágyi állat-orvos által a Mátnán megvizsgálandók, addig küllegelőre nem bocsáthatók. Legelő-pénz felvételére csakis a városi alapítványi pénztári hivatal van feljogosítva.

Téli legelőre hajtandó minden juh a mátai biztosi l bejelentendő a hajtóczédula felmutatása mellett.

Debreczen, 1893. okt. hó 19.

A városi tanács.
—2.

(470.)

☞ SZÖNYEGEK ☜

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszkos-vásznak

☜ takarók és lópokróczok ☜

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNEL.

443. a)

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

üggyédi és községi nyomtatványokat.

☞ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ☜

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

**ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.**

☞ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ☜

☞ Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők. ☜

☞ Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

☞ Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek. ☜

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,

MINDENNEMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

☞ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ☜

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

☞ **jutányos árakon.** ☜

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

☞ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek. ☜

Előfizetési ár
helyben, vagy postán
Égész évre 10
Félévre 5
Negyedévre 2
Egy óra 1
Egyes száma 1

lap szellemi részét illető
emény a szerkesztőségben
bermelve küldeni
Előfizetheti he
Telegr. K. Lajos könyvk
és a kiskönyvtárház (P
szállt.)

Nemzet

(E.) Század
zet azon járo
gesége és fia
talán századok
tul, mert függ
gának biztos pa
sereg biányzik.

Mint a nem
gyobb, legerőse
lenségi párt köv
lyet az önálló
atributuma a
és hogy nem hi
nincs nemzeti s

Ezt nem a
és naz összbíro
hogy német n
hadsereg legye
fiainkkal tartas
bellis törekvés
senek.

Mik ezek
Szabadság
gyarság mind
máczában is,
merjen bennün
nitással bíró a
vül semmit s
gyunk a kirá
a házához.

Kevés, am
nyi, amennyit
zetes nemzet

A maga e
magát, azt aka
saját fegyvere
nyugodtan ha
nyugalomra, f
az alkalom, h
mezzék meg le

Ez a nyu
bizalom nem
polgárban m
ségnek rendez
szítése elé is
magyarok sou

Fajó sel
ezeréves fenn

A „DEB

Az egész
moru esetet me
tak a mezei
pitozva adták s

Gyengő l
csinaló, épen a
mikor egyszer
szeesett; rop
s mindkettő elv

— Csoda
na, — monda
juk meg meg

Rögtön m
Balázs bácsit
sok familia vol
ben másban a
volna, Csopák
fölebb . . . no
volt, de hát ki
zasztó szerenc
estek, minden
asszonyok imá

Még az e
be a munkát.
dolgoztak egész
kibukkant.

— Vajjon
az esetet?

— Hat h
ritgetett a köte
nézett s hallot
nek rémülten
azóta nem is